Concept verslag Publieksavond Nationaal Park Schiermonnikoog

Datum en tijd: **donderdag 29 oktober 2026 van 20 tot 22 uur**
Plaats: **Dorpshuis**

Aantal personen: ruim 50

Opening en welkom door voorzitter burgemeester Meendering:
De stukken zijn op 22 oktober op onze website gepubliceerd. Een tiental mensen krijgt de stukken zelfs afgedrukt thuis, de enveloppen zijn op 22 oktober thuis afgeleverd. En er is een huis aan huis aankondiging gedaan over de Publieksavond en Overleg Orgaan. Tevens is er een aankondiging in de Dorpsbode geweest. Op de tafels liggen ook nog een aantal geprinte versies van de agendastukken aldus burgemeester Meendering.
Vanaf agendapunt 6, bespreken OO agenda, zullen de andere eilandvertegenwoordigers voor aan de tafel plaatsnemen, zodat u uw vragen aan hen en mij kunt meegeven ter voorbereiding op de Overleg Orgaan vergadering van 12 november.
Vanuit het Nationaal Park wordt een concept verslag van deze avond gemaakt, dat uiterlijk op dinsdag 3 november gepubliceerd wordt op de website van het Nationaal Park.

Vraag uit publiek naar aanleiding van het concept verslag publieksavond 7 mei jl.: Hierin is de vraag gesteld *Kan er niet iets met APV van de Gemeente Schiermonnikoog geregeld worden (gehele NP is grondgebied gemeente) t.a.v. de aanlandingen op het Rif?* Er is door de gemeente destijds toegezegd dit te onderzoeken. Tot op heden nog geen reactie op gekomen. Gemeente zegt nogmaals toe dit op te pakken.

Mededelingen
Op 4 november is er om 20 uur een avond over cultuurhistorie die het Nationaal Park samen met ’t Heer en Feer organiseert, in de Teensmazaal bij van der Werff aldus de heer Holwerda. Aanvang 20.00 uur, toegang gratis.
Op woensdag 4 november is er inloopspreekuur van het nationaal park, van 11.00 uur tot 12.30 uur, in het Baken.
In januari en februari worden voor de onderwerpen water (inbreng Vitens, Wetterskip en Gemeente) en konijnen (Natuurmonumenten) thema avonden voorbereid.

Inrichting en planning begrazingsgebied Noorderduinen en Kapenglop; presentatie door Martijn Prinsen van Natuurmonumenten
In de vergadering van het Overleg Orgaan in november vorig jaar is het begrazingsplan in hoofdlijnen vastgesteld. Martijn Prinsen van Natuurmonumenten presenteert de uitvoerings- en inrichtingsplannen, waar in januari/februari 2027 mee gestart zal worden. (Presentatie toegevoegd op website).
Vragen uit het publiek met beantwoording door Prinsen:

Westerduinen, duindoorn: gaan de geiten daar niet ook aan knabbelen?
Met drukbegrazing kan je heel goed bepalen waar ze wel en niet mogen grazen, dus hier wordt rekening mee gehouden.

Kan het no fence ook in de Noorderduinen worden toegepast?
Voorwaarde is dat no fence plaats vindt binnen een groter gebied dat wel afgerasterd is, bijvoorbeeld als vee uitbreekt. Dit kan op de kwelder wel omdat dit in principe één groot afgesloten gebied is. Bijkomend voordeel is dat nesten bv ook heel goed uitgerasterd kunnen worden.
Kunnen de andere koeien wel binnen het no fence systeem binnendringen?
Het idee is om melkvee koeien (koeien van boeren zelf) ook uit te rusten met no fence systeem zodat beide kuddes niet met elkaar gaan mengen.

Wat vreten die Galloways? Is er voldoende voedsel op de kwelder?
De bedoeling is dat ze zelfvoorzienend daar kunnen leven. In principe moet er genoeg te eten zijn.

Waarom Galloway hier en Schotse hooglander in de Noorderduinen?
De boeren hebben hier voor gekozen, vee moet wel aan bepaalde eisen voldoen. In het begin geen stier. Eerst kijken wat er gebeurt met de kudde en het gebied. Daarna verder kijken wat mogelijk en wenselijk is.

Is het een duur systeem? Oftewel is het interessant voor dieven?
De zender is lastig van de koe af te halen. Door de aanwezige gps is de zender traceerbaar zodat de kans op diefstal klein wordt geacht.

Jaarrond op de kwelder? Is dat veilig in verband met hoog water?
In de winter zijn er genoeg hoog water vluchtplaatsen. Bijvoorbeeld op de Kobbeduinen.
Hoog water zie je ook aan komen, je kan op afstand het gebied digitaal aanpassen om hier op in te spelen.

Hoe zit het met het inzetten van gebiedseigen beesten, dat wil zeggen konijnen?
Zijn we ook mee bezig aldus Martijn Prinsen. Er komt een speciale avond over deze plannen, mogelijkheden, nieuwste inzichten en stand van zaken.

Stand van zaken extensivering landbouw; presentatie door Herman Hofstee namens VBS
De presentatie wordt op de website gepubliceerd.
De heer Hofstee vertelt dat eerder is toegelicht dat de veehouders op het eiland wilden laten onderzoeken of ze volledig over zouden kunnen stappen op biologisch boeren. Dit blijkt economisch niet rendabel. Belangrijkste reden is de noodzaak van het moeten aanvoeren van biologisch voer van de wal. Dit is bijna niet te vinden en daarnaast ontzettend duur, en daar komt het vervoer naar het eiland nog bij. Door de ganzendruk is er niet genoeg eigen ruwvoer voor het vee.
Vraag is wat of wie de boeren na 2028 blijft compenseren voor de extensivering die is ingezet.

Wat is het doel voor begrazing op de kwelder door een kudde van de boeren.
Voor de begrazing op de kwelder is natuurbeheer het belangrijkste doel, vlees productie is bijvangst. Gestart wordt met 22 koeien en dan kijken hoe het zich ontwikkelt. Als het goed loopt van beide kanten kan het uitgebreid worden, als dat wenselijk is om de natuurdoelstellingen te halen. Natuurdoelstellingen komen voort uit Beheerplannen van de Provincie en RWS.
Deze maatregelen sluiten naar verwachting ook aan bij de nieuwe beheerplannen voor Natura 2000.
Gabriël Vriens geeft aan dat de Provincie is blij met de maatregelen die nu uitgewerkt zijn. Hij voegt er aan toe dat de Galloway koeien geen extra stikstof toe voegen, omdat ze volledig in en van de natuur leven.
De heer Vriens vermeldt dat de Provinciale Staten gisteren hebben ingestemd met de Stikstofplannen van Gedeputeerde Staten. Dat betekent dat er geen extra maatregelen rond vee reductie op de eilanden worden voorzien. De plannen van het Rijk vragen wel om verdergaande maatregelen. Het Rijk en Provincie zijn hierover met elkaar in gesprek.
De brief van de VBS is nadrukkelijk onder de aandacht gebracht in Den Haag, o.a. door de gemeente.

Stand van zaken en planning vangactie verwilderde katten; presentatie door secretaris NP, Durk Holwerda
De presentatie wordt gepubliceerd op de website van het Nationaal Park.
Binnenkort zal in de Dorpsbode en huis aan huis een bericht komen over de gratis neutralisatie/chip en vaccinatie actie bij Bastet of de Dieren Artsenpraktijk Dokkum (DAP). Deze geldt van november 2026 tot en met 1 april 2027. Deze wordt gefinancierd door het nationaal park.

Had er sinds mei niet al actie moeten zijn
In de zomer is met diverse partijen gesproken. Maandag worden de aanbiedingen van drone onderzoek verwacht die naar verwachting nog dit jaar plaats vinden. De vangacties is na de jaarwisseling. Dan hebben de katten nauwelijks prooidieren en zijn gemakkelijker te vangen. De vangers zijn ervaren vrijwilligers en worden begeleid door eilanders met veldkennis.

Behandeling agenda vergadering Overleg Orgaan 12 november 2026
De eilander leden van het Overleg Orgaan nemen plaats achter de tafel.
Mededeling van de voorzitter: op 2 december a.s. vindt er een informatieavond van RWS op Schiermonnikoog plaats. Zijn advies is om je hiervoor aan te melden via de site van RWS.
https://www.rijkswaterstaat.nl/formulieren/aanmeldformulier-publieksbijeenkomsten-texel

Wat gebeurt er als er te weinig plekken zijn?
Zodra dit aan de orde is zullen wij contact opnemen met RWS en aandringen op een oplossing aldus burgemeester Meendering.

Het Nationaal Park heeft in het Ambitieplan naast de natuurmaatregelen ook Cultuurhistorie hoog in het vaandel. Hoe zit het dan met het Cultuurhistorisch medegebruik? Gaan de leden van het Overleg Orgaan hiervoor staan?
De heer Vriens van de Provincie geeft een toelichting. De huidige lijst geeft geen juridische zekerheid. Het gaat immers om een lijst van gebruiken van 20 jaar oud die in het “oude” beheerplan en in het Beheer en Inrichtingen Plan Plus (BIP+) is opgenomen. De insteek van de Provincie is om niet alles te verbieden maar met verstand om te gaan met bepaalde natuurdoelen of situaties het hoofd te bieden. Denk aan het beschermen van nesten van strandbroeders. Die kun je afzetten maar wel zodanig dat je er bijvoorbeeld nog langs kunt.
Wethouder Zonneveld vult aan dat de Gemeenteraad unaniem een motie heeft aangenomen over het medegebruik. De bestuurders van de vijf eilanden zijn hierover in gesprek met de minister en provincie(s).

Welk standpunt heeft het Nationaal Park over mijnbouw en onderkabeling. Dat zijn activiteiten die mede ondersteund worden door de Rijksoverheid. Willen de eilander leden de zorg hierover delen in de vergadering van het Overleg Orgaan.
De leden nemen het verzoek mee naar de vergadering.

Wie heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering, is dat RWS, de Provincie of Natuurmonumenten.
De heer Vriens geeft aan dat RWS (Noordzee en Waddenzee) en Provincie (duinen) het beleid bepalen over te realiseren doelen via de beheerplannen. Het is aan de beheerder (Natuurmonumenten) om daar invulling aan te geven. Uiteraard in overleg met elkaar en eveneens met de Gemeente en belanghebbenden.

1 miljoen voor water koester projecten: wat houdt dat in?
Dit is voor bijvoorbeeld waterberging maar ook voor maatregelen uit het Integraal Water Plan (IWP) aldus wethouder Zonneveld. De precieze invulling wordt via de werkgroep Beheer nog verder uitgewerkt. De genoemde indeling is de basis voor besluitvorming op grote lijnen. Het gaat niet alleen om zuinig omgaan met water voor de mens, maar juist ook voor de natuur. NP heeft zwaarwegend adviserende rol bij de voorbereiding van projecten.

Punt 4: stand van zaken proces Beheerplannen. Verzoek vanuit de zaal om eenduidig naar RWS te communiceren. NP wordt gevraagd een standpunt in te nemen t.a.v. RWS.
De zorgen kunnen gedeeld worden aldus de voorzitter, maar we weten nog niet waar RWS mee zal komen, welke maatregelen of voorstellen. Er is nog te veel onduidelijk, de plannen/maatregelen zijn nog onbekend. Er moet eerst een helder proces komen, daarna kunnen we naar de inhoud kijken.

Pleidooi voor actie op de konijnen, niet alleen op een aparte avond, maar ook graag agenderen op OO vergadering.
Als er plannen uit voort komen, komen die ook bij het Overleg Orgaan terecht.

Er wordt gevraagd om de voortgang van het Ambitieplan voor het Overleg Orgaan te agenderen.
De secretaris geeft aan dat de jaarplannen jaarschijven van het Ambitieplan zijn. Er is bij het concept jaarplan een overzicht van de maatregelen die al gehaald zijn en nog behaald moeten worden.

Rondvraag
- De bijeenkomst van RWS is op 2 december ‘s avonds in de grote zaal van de STAG: meld u aan roept de burgemeester op. In de nieuwsbrief van de gemeente zal deze avond ook vermeld worden.
- vereniging wadvaarders zijn ook betrokken bij het nieuwe beheerplan van RWS: dit kan consequenties hebben voor onze jachthaven, bijvoorbeeld als de route naar Simonszand wordt afgesloten.

Sluiting
Met dank aan eilandvertegenwoordigers, dank aan aanwezigen, dank aan presentaties. Met deze woorden sluit burgemeester Meendering rond kwart voor tien de vergadering.